

DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-3\(39\)-371-383](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-3(39)-371-383)

УДК 339.727.3:334.722.8(477)

JEL Classification: F34

Юрій Іванович Семенюк

аспірант кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)
E-mail: semenyuk75@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0009-0000-9446-6239>

Оксана Михайлівна Грубляк

кандидат економічних наук, доцент
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна)
E-mail: o.grublyak@chnu.edu.ua. **ORCID:** <http://orcid.org/0000-0002-7198-9747>
ResearcherID: <http://www.researcherid.com/rid/S-2870-2016>

Максим Андрійович Швець

аспірант кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)
E-mail: msvec1998@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0009-0006-3793-8408>

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА МІЖНАРОДНОГО КРЕДИТУВАННЯ КОРПОРАТИВНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

У статті розглянуто значення державної підтримки міжнародного кредитування як важливого інструменту розвитку корпоративного сектору в Україні. Особлива увага приділена аналізу діяльності міжнародних фінансових організацій в Україні. Це реалізовано через вивчення основних програм та проєктів, які фінансуються міжнародними організаціями. У результаті проведеного дослідження визначено проблеми залучення міжнародних кредитів українським корпоративним сектором, на базі яких досліджено напрями державної підтримки міжнародного кредитування корпоративного сектору в Україні, серед яких виокремлено впровадження державних гарантій та фінансових стимулів у забезпеченні доступу до зовнішніх фінансових ресурсів, страхування ризиків, стимулювання реалізації інноваційних проєктів, а також визначено важливість державної підтримки для стимулювання національного експорту.

Ключові слова: державне втручання; міжнародне кредитування; міжнародні фінансові організації; державна програма кредитування; корпоративний сектор економіки.

Рис.: 3. Бібл.: 19.

Постановка проблеми. Державна підтримка міжнародного кредитування є важливим інструментом розвитку корпоративного сектору в Україні, оскільки створює сприятливі умови для залучення іноземних інвестицій та кредитів. Це особливо актуально для України, оскільки її економіка стикається з фінансово-економічними викликами, обмеженим доступом до внутрішніх фінансових ресурсів та високими ризиками на міжнародних ринках. Державна підтримка сприятиме українським підприємствам отримати доступ до іноземного капіталу на більш вигідних умовах, що забезпечить стабільність та розвиток господарської діяльності, особливо в стратегічних секторах економіки. Актуальність проблеми державної підтримки міжнародного кредитування розвитку корпоративного сектору в Україні зумовлена низкою ва-

жливих факторів, а саме економічною нестабільністю в країні та розгортанням військових дій, браком внутрішніх інвестиційних ресурсів, необхідністю модернізації та підвищення конкурентоспроможності українських підприємств, необхідності підтримки експорту, посилення інтеграції з ЄС та іншими міжнародними ринками.

Отже, державна підтримка міжнародного кредитування є стратегічно важливим елементом економічної політики для стимулювання розвитку корпоративного сектору, зокрема, в складній економічній ситуації, в якій опинилася Україна. Це сприяє не тільки економічному зростанню, а й посиленню національної конкурентоспроможності на світовій арені.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання теорії та практики державного втручання для підтримки міжнародного кредитування є однією з найактуальніших тем дослідження багатьох дослідників, а саме Т. Лепейко, В. Стадник, Н. Хрущ, Г. Чередніченко, Т. Томнюк, Б. Сені, Р. Хейг, Дж. Стівенс, Р. Кюгельман, М. Аллен. Значний внесок у сфері державної підтримки міжнародного кредитування корпоративного сектору економіки України внесли такі вчені, як О. Мітяєва, О. Чижова, І. Буракова, О. Грубляк, А. Молодовський.

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. Попри наявні дослідження у сфері державної підтримки міжнародного кредитування корпоративного сектору економіки, на наше переконання, недослідженими залишаються питання визначення напрямів державної підтримки міжнародного кредитування корпоративного сектору економіки та створення сприятливих умов для стратегічного партнерства міжнародних фінансових організацій і України.

Мета статті. Головною метою є виявити ключові перешкоди, з якими стикаються українські підприємства під час залучення міжнародних кредитів, визначити та обґрунтувати основні напрями державної підтримки міжнародного кредитування корпоративного сектору економіки.

Виклад основного матеріалу. Державна підтримка міжнародного кредитування корпоративного сектору економіки є важливим елементом стимулювання розвитку підприємництва, залучення іноземних інвестицій і забезпечення сприятливих умов для отримання національними компаніями зовнішнього фінансування. В умовах недостатнього внутрішнього капіталу, високих процентних ставок, економічної нестабільності доступ до міжнародних кредитних ресурсів стає важливим для розвитку корпоративного сектору. Міжнародне кредитування дозволяє українським компаніям отримати доступ до зовнішніх фінансових ресурсів, які можуть знадобитися для розширення виробництва, модернізації, експорту чи виконання інших стратегічних завдань. Таким чином, держава виступає в ролі посередника, захисника та стимулятора, знижуючи ризики для іноземних кредиторів і водночас сприяючи економічному зростанню.

В економічній теорії є низка підходів щодо державного втручання для підтримки міжнародного кредитування, кожен із яких пропонує різні методи та механізми стимулювання корпоративного сектору економіки до міжнародного кредитування. Серед основних підходів можна виокремити монетаризм, неокласичний, інституційний, кейнсіанський, капіталістичний, які схематично представлені на рис. 1.

Рис. 1. Основні підходи державного втручання для підтримки міжнародного кредитування корпоративного сектору
Джерело: узагальнено авторами на основі [1; 7; 10; 14; 19].

Таким чином, згідно з рис. 1 монетаристський підхід до державного втручання в підтримку міжнародного кредитування ґрунтується на принципі забезпечення стабільної грошової політики, а не прямого втручання в економіку. За неокласичним підходом держава втручається тільки для корекції ринкових неефективностей або забезпечення правового середовища для функціонування ринків. Інституційний підхід зосереджується на ролі інститутів у формуванні ефективного економічного середовища. Кейнсіанський підхід підкреслює необхідність активної ролі держави та зосереджується на стимулюванні попиту і створенні сприятливих умов для доступу до фінансування. Підхід державного капіталізму передбачає більш активну участь держави як прямого учасника ринку, де вона діє як інвестор або власник стратегічних підприємств.

Отже, зазначені підходи надають різні інструменти для підтримки міжнародного кредитування. Від мінімального втручання з урахуванням положень неокласичного підходу до активної ролі в економіці згідно з кейнсіанськими та інституціональними теоріями. Використання різних підходів залежить від економічної ситуації в країні, рівня розвитку фінансових ринків і стратегічних цілей держави у сфері залучення зовнішніх кредитів для корпоративного сектору.

Державне регулювання корпоративного сектору економіки України та підтримка міжнародного кредитування виконується через активне державне втручання шляхом надання гарантій, субсидій та через міжнародні фінансові програми для забезпечення доступу до кредитів та інвестицій. Це підтримує корпоративний сектор, забезпечуючи доступ до фінансування в умовах економічної невизначеності. Держава виступає основним агентом впливу на економіку, фінансуючи стратегічно важливі галузі та використовуючи кредити міжнародних фінансових організацій для відновлення інфраструктури. Спільні проєкти з міжнародними фінансовими організаціями для відновлення та розвитку критичних галузей, таких як енергетика, дозволяє залучати міжнародні кредити та інвестиції для розвитку економіки загалом [16]. Тобто на сучасному етапі розвитку економіки в Україні діє комбінований підхід до державного регулювання та підтримки міжнародного кредитування корпоративного сектору економіки, який поєднує в собі елементи кількох теорій державного втручання (кейнсіанської теорії та державного капіталізму). Отже, основним підходом є підтримка через міжнародні фінансові гарантії та співпрацю з міжнародними фінансовими організаціями.

Міжнародні фінансові організації відіграють ключову роль у підтримці української економіки, особливо в період економічної нестабільності. Сьогодні Україна активно співпрацює з такими установами, як Міжнародний валютний фонд, Група Світового банку, Європейський банк реконструкції та розвитку, Чорноморський банк торгівлі та розвитку і Європейський інвестиційний банк [13].

Розглянемо їхню діяльність більш детально.

Міжнародний валютний фонд – спеціалізована установа ООН із дуже широкою автономією. Фонд було засновано у 1945 році для сприяння монетарному співробітництву та торгівлі, забезпечення фінансового зростання та збільшення зайнятості населення. Основними цілями співробітництва з МВФ є стабілізація української фінансової системи, проведення структурних реформ та створення підґрунтя для сталого економічного зростання. Співпраця України з МВФ набуває особливого значення, адже кредитування країни під час воєнного стану є винятковим випадком для Фонду. Від 2014 року Україна отримала від МВФ понад 12 млрд доларів США. Ці кошти були дуже важливими для забезпечення економічної стабільності та збереження інвестиційного клімату в Україні в умовах російської агресії [8; 15].

Таким чином, Міжнародний валютний фонд відіграє важливу, але опосередковану роль у кредитуванні корпоративного сектору України. Надаючи кредити уряду, МВФ створює передумови для зміцнення банківського сектору, стабілізації національної валюти та зниження інфляційних ризиків, що в кінцевому підсумку покращує доступ корпоративних клієнтів до фінансування.

Група Світового банку, до складу якої входять МБРР, МФК, МАР і БАГІ, є одним з головних кредиторів України після МВФ. З моменту започаткування співпраці Світовий банк схвалив 90 кредитних позик на суму 21,6 млрд дол. США та 2,26 млрд євро, які на цей момент профінансовані на 98 %. Цільове використання наданих кредитів було спрямовано на збалансування державного бюджету країни, впровадження реформ, розробку і виконання інноваційно-інвестиційних проєктів, які забезпечують стабільний економічний розвиток України [12].

У 2024 році в Україні фінансується МБРР 21 проєкт, з яких 18 інвестиційних проєктів перебувають у процесі їх реалізації і 3 системні проєкти. Загальна сума портфеля проєктів становить 8,8 млрд дол. США та 1,05 млрд євро, з яких надання позики по проєкту «Програма “Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство”» – 200 млн дол. США. Слід зазначити, що в процесі реалізації перебувають 5 інвестиційних проєктів загальною сумою 939,50 млн дол. США та 37,7 млн євро за грантові кошти, з яких фінансування екстреного проєкту надання інклюзивної підтримки для відновлення сільського господарства України у розмірі 320 млн дол. США [6; 11].

Отже, Група Світового банку активно підтримує український корпоративний сектор через різноманітні програми фінансування. На відміну від МВФ, який працює на рівні державних програм, Група Світового банку фокусується на прямому кредитуванні критичної інфраструктури, охорони здоров'я, освіти та енергетики, що створює стабільні умови для розвитку бізнесу та приваблення інвестицій. Ці програми допомагають українському корпоративному сектору оговтатися від кризи та війни, створюючи основу для довгострокового економічного зростання.

Європейський банк реконструкції та розвитку – міжнародний фінансово-кредитний інститут, який надає допомогу країнам від Центральної Європи до Центральної Азії для проведення ринкових реформ, активного інтегрування економік цих країн у міжнародні господарські зв'язки. Має статус міжнародної фінансової організації з найвищим кредитним рейтингом. Банк було створено у 1991 році. ЄБРР є одним із найбільших інституційних інвесторів в Україні [2].

Банком у 2024 році фінансується 597 проєктів загальним обсягом 20,01 млрд євро. У корпоративному секторі економіки в процесі виконання перебувають 11 проєктів на суму 2315 млн євро, спрямованих на фінансування енергетичної галузі, сільського господарства, логістичних мереж та ін. [3].

Отже, Європейський банк реконструкції та розвитку вносить вагомий внесок в кредитування корпоративного сектору України, що спрямовує ресурси на модернізацію промисловості, розвиток малого та середнього бізнесу та підтримку розвитку відновлюваної енергетики.

Чорноморський банк торгівлі та розвитку – це міжнародна фінансова установа, заснована для сприяння економічному розвитку та регіональній співпраці між країнами Чорноморського регіону, до складу якої входить 11 країн. Банк розпочав свою діяльність у 1999 році. Діяльність ЧБТР зосереджуються на сприянні економічному зростанню, інтеграції та стійкому розвитку в країнах-учасниках. Основними пріоритетними напрямками для банку є економічний розвиток і регіональна інтеграція, підтримка малого та середнього бізнесу, розвиток сучасної інфраструктури, а також особлива увага приділяється енергетичній ефективності та екологічно безпечним проектам. ЧБТР відіграє важливу роль у підтримці економічної стабільності та зміцненні співпраці в регіоні Чорного моря [18].

Від початку діяльності Банку в Україні реалізується 47 проектів на загальну суму в 738,9 млн євро. Зокрема, проекти зосереджені у таких сферах як: споживчий сектор, фінансові установи, промисловість, виробництво товарів масового вжитку, комунальний сектор, телекомунікаційні послуги, енергетика, сировина і матеріали. У 2024 році ЧБТР отримав додаткову підтримку на суму до 150 млн дол. від Японського банку міжнародного співробітництва, які будуть спрямовані на відбудову критичної інфраструктури та просування «зелених» проектів. Така співпраця посилює фінансування проектів відновлення економічної та соціальної інфраструктури, що є критично важливим для стійкого розвитку корпоративного сектору України в умовах кризи [17].

Отже, Чорноморський банк торгівлі та розвитку є важливим міжнародним кредитором для українського корпоративного сектору, особливо в контексті економічного відновлення. Його діяльність спрямована на підтримку регіонального розвитку, зокрема через фінансування інфраструктурних проектів, логістики, енергетики, сільського господарства та цифрової інфраструктури.

Європейський інвестиційний банк створено у 1957 році. На сьогодні акціонерами ЄІБ є 27 країн Європейського Союзу. З 2004 року Україна розпочала співпрацю з Європейським інвестиційним банком щодо створення нормативно-правової бази з метою залучення його ресурсів для реалізації інфраструктурних, енергетичних, природоохоронних та інших інвестиційних проектів [5].

На початок жовтня 2024 року фінансування державного і приватного сектору України склав 7,5 млрд євро, з яких 26 проектів на суму 5,3 млрд євро – у корпоративному секторі. У процесі реалізації – 23 проекти на суму 4,81 млрд євро. Сьогодні триває відбір українських банків для участі у проекті

«Основний кредит для малих та середніх підприємств та компаній з середнім рівнем капіталізації», за яким відібрані кредитні установи матимуть можливість отримати позики на суму 400 млн євро для подальшого кредитування малого та середнього бізнесу в Україні. А також продовжується конкурс кредитних установ у спільному проєкті Європейського інвестиційного банку й України «Основний кредит для аграрної галузі – Україна». Банки-переможці цього проєкту, матимуть можливість одержати довгострокове кредитування на суму 400 млн євро для кредитування підприємств аграрного сектору економіки України (зернових та олійних культур, рибних господарств) [4; 9].

Таким чином, Європейський інвестиційний банк відіграє важливу роль у підтримці корпоративного сектора в Україні, надаючи позики та інші фінансові інструменти для стимулювання економічного зростання та відновлення. Основна увага ЄІБ зосереджена на проєктах в енергетичному секторі, транспортній інфраструктурі, міському розвитку та підтримці малих і середніх підприємств через пом'якшення ризиків і доступ до кредитних програм.

Отже, міжнародні фінансові організації відіграють важливу роль у підтримці корпоративного сектора України, надаючи фінансування, яке сприяє відновленню економіки. Розглянуті вище ключові організації активно співпрацюють з Україною, пропонуючи такі види підтримки, як фінансові інструменти та кредити для малих і середніх підприємств, інвестиції в енергетику, транспорт і логістику, відновлювані джерела енергії, інвестиції в екологічні проєкти, надають консультаційну підтримку. Така співпраця дозволяє українському корпоративному сектору отримувати не лише фінансову, але й організаційну підтримку, яка допомагає адаптуватися до умов світового ринку.

Попри значні можливості та активну співпрацю України з міжнародними фінансовими організаціями, корпоративний сектор економіки України стикається з низкою викликів у залученні міжнародних кредитів. Основні перешкоди для залучення міжнародних кредитів українським корпоративним сектором зображені на рис. 2.

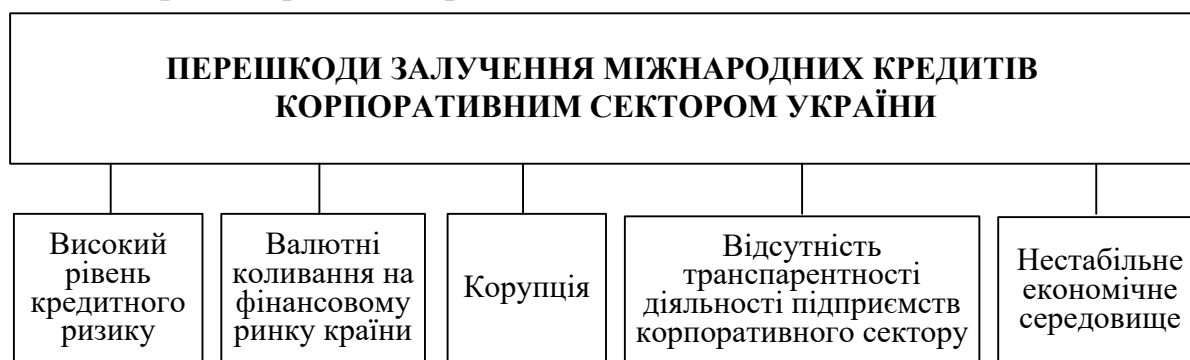

Рис. 2. Основні проблеми залучення міжнародних кредитів
Джерело: узагальнено авторами на основі [2; 4-6; 8; 18].

Розглянемо більш детально наведені на рис. 2 перешкоди. Головною проблемою залучення міжнародних кредитів є значний рівень кредитного ризику. Через військовий конфлікт і нестабільність міжнародні кредитори сприймають інвестиції в український корпоративний сектор як ризиковані. Це призводить до підвищення ставок і жорсткіших умов кредитування, що обмежує доступ українських компаній до міжнародних фінансових ринків. Через валютні коливання та девальвацію гривні українські компанії постають перед труднощами з погашенням зобов'язань в іноземній валюті, що знижує їхню привабливість для міжнародних кредиторів, що зумовлює зростання валютного ризику і призводить до недовіри інвесторів до економічної стабільності України. Проблема корупції має місце в процесах повернення кредитів та ефективного їх регулювання, оскільки в країні недостатній рівень правового захисту інвесторів, що спричиняє зростання юридичних ризиків. Попри зусилля МФО щодо підвищення прозорості, багато підприємств усе ще не відповідають міжнародним стандартам звітності та корпоративного управління, що ускладнює оцінку кредитоспроможності українських компаній і знижує довіру іноземних кредиторів. Щодо нестабільного економічного середовища, то часті зміни законодавства та економічної політики ускладнюють залучення довгострокових інвестицій, оскільки інвестори очікують стабільного економічного середовища для надання кредитів на вигідних умовах.

Для подолання перешкод залучення міжнародних кредитів корпоративним сектором економіки України важливо продовження реформ у сфері корпоративного управління, зниження корупційних ризиків, покращення економічного клімату, а також державна підтримка міжнародного кредитування малих та середніх підприємств, що сприятиме залученню більшої кількості міжнародних кредитів для розвитку корпоративного сектору в Україні.

Важливою складовою розвитку міжнародного кредитування корпоративного сектору економіки України є визначення основних напрямів його державної підтримки, реалізація яких матиме значний позитивний вплив на розвиток господарюючих підприємств країни. Враховуючи виявлені перешкоди для залучення міжнародних кредитів, до найважливіших напрямів державної підтримки міжнародного кредитування корпоративного сектора в Україні належать положення, що представлені на рис. 3.

Отже, зазначені напрями державної підтримки міжнародного кредитування корпоративного сектора сприятимуть полегшенню доступу до міжнародного кредитування, зниженню ризиків для іноземних інвесторів та підвищенню привабливості українського корпоративного сектора для міжнародних фінансових організацій. Комплексна реалізація зазначених на рис. 3 напрямів забезпечить створення більш сприятливих умов міжнародного кредитування, сприятиме підвищенню конкурентоспроможності на світовій арені та стимулюванню економічного зростання країни.

Рис. 3. Основні напрями державної підтримки міжнародного кредитування корпоративного сектору

Джерело: узагальнено авторами на основі [3-7; 17].

Зазначимо, що стратегічне партнерство України з міжнародними фінансовими установами має вирішальне значення для забезпечення стабільного кредитування, особливо в періоди економічної невизначеності та криз. Це партнерство сприяє зміцненню стійкості економіки, створенню вигідних умов для залучення іноземних інвестицій та забезпеченню доступу до довгострокового фінансування для корпоративного сектору. Ця співпраця забезпечить доступ до стабільного фінансування, підтримку стабільності фінансової системи країни, консультаційну допомогу у сферах корпоративного управління, екологічних стандартів і соціальних практик, мінімізацію ризиків, пов'язаних із коливаннями курсу гривні. Також у періоди економічної нестабільності, викликані військовими діями, стратегічне партнерство з МФО стає джерелом фінансування та економічної підтримки. Завдяки спів-

праці з МФО Україна має можливість підтримувати функціонування важливих галузей економіки, відновлювати зруйновану інфраструктуру та забезпечувати безперебійне кредитування бізнесу. Отже, стратегічне партнерство з МФО створює стабільне фінансове середовище для розвитку корпоративного сектору, забезпечує доступ до довгострокового капіталу, підвищує довіру інвесторів та підтримує макроекономічну стабільність країни.

Висновки та пропозиції. Державна підтримка міжнародного кредитування корпоративного сектору економіки України сприяє зміцненню економічної стійкості, розвитку підприємництва, модернізації інфраструктури та інтеграції України у світову економіку. Основними аспектами її впливу є надання державних гарантій та організація програм партнерства з міжнародними фінансовими організаціями, розширення можливостей для національних підприємств, підвищення довіри з боку інвесторів та міжнародних партнерів, модернізація критичної інфраструктури та підтримка екологічних проєктів. Отже, державна підтримка міжнародного кредитування є основою для стабільного розвитку корпоративного сектору, стимулювання інновацій, інвестицій та експорту, що в підсумку сприяє економічному зростанню та підвищенню добробуту в Україні.

Список використаних джерел

1. Геєць В.М. Вихід з кризи (роздуми над актуальним у зв'язку з прочитаним) / В. М. Геєць // Економіка України. – 2013. – № 6 (619). – С. 4-19.
2. Європейський банк реконструкції та розвитку: інформація щодо можливостей співробітництва в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eko.od.gov.ua/2021/11/informacziya-shhodo-mozhlyvostej-spivrobitnyctva-z-yevropejskym-bankom-rekonstrukciyi-ta-rozvytku-v-ukrayini>.
3. Європейський банк реконструкції та розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mof.gov.ua/uk/ebrr>.
4. Європейський інвестиційний банк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mof.gov.ua/uk/eib>.
5. Європейський інвестиційний банк та Україна обговорили впровадження проєктів відновлення на 2 млрд євро [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/news/ukraina-ta-ievropejskiyi-investytsiynyi-bank-eib-obhovoryly-vprovadzhenia-proiektiv-vidnovlennia-na-2-mlrd-ievro>.
6. Інформаційна довідка щодо стану співробітництва України зі Світовим банком [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%91%D0%A0%D0%A0_01_06_2024%20.pdf.
7. Кирилюк Є. М. Аграрний ринок в умовах трансформації економічних систем : монографія / Є. М. Кирилюк. – Київ : КНЕУ, 2013. – 571 с.
8. Міжнародний валютний фонд [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mof.gov.ua/uk/mvf>.
9. Мінфін проводить відбір банків для участі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://mof.gov.ua/storage/files/Press_release_AGRIFOODAPEX.pdf.
10. Осташко Т. О. Внутрішній агропродовольчий ринок України в умовах СОТ / Т. О. Осташко, Л. Ю. Волощенко, Г. В. Ленінова ; НАН України; Ін-т екон. та прогнозув. НАН України. – Київ, 2009. – 208 с.
11. Програма «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rozbudova.org/consultations/programa-pryskorennya-pryvatnyh-investytczij-u-siliske-gospodarstvo>.

12. Світовий банк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mof.gov.ua/uk/svitovij-bank>.
13. Співпраця з міжнародними фінансовими організаціями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/ua/about/international/financial-institutions>.
14. Стійкість фінансових ринків України та механізми її забезпечення / за ред. д-ра екон. наук О. І. Барановського ; НАН України ; Ін-т екон. та прогнозув. – Київ, 2010. – 492 с.
15. Україна та МВФ: нова програма в умовах війни [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://iaa.org.ua/articles/ukrayina-ta-mvf-nova-programa-v-umovah-vijny>.
16. Фінансово-економічні, соціальні та правові аспекти регіонів: загрози та виклики : матеріали міжнародної науково-практичної конференції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://chite.edu.ua/ua/content/download/subsection/nayka/konf_24_05_2024.pdf.
17. Чорноморський банк торгівлі та розвитку підтримав низку українських проєктів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://me.gov.ua/News/Detail?isSpecial=True&lang=uk-UA&title=СЧорноморскийБанкТоргівліТаРозвиткуПідтримавНизкуУкраїнськихПроєктів>.
18. Чорноморський банк торгівлі та розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/oches/chornomorskij-bank-torgivli-ta-rozvitku>.
19. Шпикуляк А. Г. Інституції аграрного ринку : монографія / А. Г. Шпикуляк. – Київ : ННЦ Ін-т аграрної економіки, 2009. – 480 с.

References

1. Heiets, V.M., Hrytsenko, A.A. (2013). Vykhid z kryzy (rozдумы nad aktualnym u zviazku z prochytanym) [Out of the crisis (reflection on the actual in connection with the read)]. *Ekonomika Ukrainy – Economy of Ukraine*, 6(619), 4-19.
2. Yevropeyskyu bank rekonstruktsiyi ta rozvytku [European Bank for Reconstruction and Development: information on cooperation opportunities in Ukraine]. (n.d.). <https://esu.com.ua/article-17373>.
3. Yevropeyskyu bank rekonstruktsiyi ta rozvytku [European Bank for Reconstruction and Development]. (n.d.). <https://mof.gov.ua/uk/ebrr>.
4. Yevropeyskyu investytsiyyny bank [European Investment Bank]. (n.d.). <https://mof.gov.ua/uk/eib>.
5. Yevropeys'kyu investytsiyyny bank ta Ukrayina obhovoryly vprovadzhennya proektiv vidnovlennya na 2 mlrd yevro [European Investment Bank and Ukraine discuss implementation of €2 billion recovery projects]. (n.d.). <https://www.kmu.gov.ua/news/ukrayina-ta-ievropeyskyi-investytsiinyi-bank-eib-obhovoryly-vprovadzhennya-proektiv-vidnovlennya-na-2-mlrd-ievro>.
6. Informatsiyana dovidka pro stan spivrobitnytstva Ukrayiny zi Svitovym bankom [Informational note on the status of Ukraine's cooperation with the World Bank]. (n.d.). https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%91%D0%A0%D0%A0_01_06_2024%20.pdf.
7. Kyryliuk, Ye.M. (2013). *Ahrarnyj rynek v umovakh transformatsii ekonomichnykh system* [Agrarian market in conditions of transformation of economic systems]. KNEU.
8. Mizhnarodnyy valyutnyy fond [International Monetary Fund] (n.d.). <https://mof.gov.ua/uk/mvf>.
9. Minfin provodyt vidbir bankiv dlya uchasti [The Ministry of Finance is conducting a selection of banks for participation]. (n.d.). https://mof.gov.ua/storage/files/Press_release_AGRI_FOOD_APEX.pdf.
10. Ostashko, T.O., Voloschenko, L.Yu., Lienivova, H.V. (2009). *Vnutrishnij ahroprodovol'chij rynek Ukrainy v umovakh SOT* [The domestic agro-food market of Ukraine under the conditions of the WTO]. NAN Ukrainy.
11. Prohrama «Pryskorennya pryvatnykh investytsiy u silske hospodarstvo» [Program "Acceleration of private investment in agriculture"]. (n.d.). <https://rozbudova.org/consultations/programa-pryskorennya-pryvatnyh-investycij-u-silske-gospodarstvo>.
12. Svitovyi bank [World Bank]. (n.d.). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996_005-19#Text.

13. Spivpratsya z mizhnarodnymy finansovymy orhanizatsiyamy [Cooperation with international financial organizations]. (n.d.). <https://bank.gov.ua/ua/about/international/financial-institutions>.

14. Baranovskyj, O.I., Baranovska, V.H., Bublyk, Ye.O. (2010). *Stijkist finansovykh rynkiv Ukrainy ta mekhanizmy ii zabezpechennia* [Stability of financial markets of Ukraine and mechanisms for its provision]. NAN Ukrainy.

15. Ukraina ta MVF: nova prohrama v umovakh viyny [Ukraine and the IMF: a new program in wartime conditions]. (n.d.). <https://iaa.org.ua/articles/ukrayina-ta-mvf-nova-prohrama-v-umovah-viyny>.

16. Finansovo-ekonomichni, sotsial'ni ta pravovi aspekty rehioniv: zahrozy ta vyklyky. Materialy mizhnarodnoyi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi [Financial, economic, social and legal aspects of regions: threats and challenges: materials of the international scientific and practical conference]. (n.d.). http://chite.edu.ua/ua/content/download/subsection/nayka/konf_24_05_2024.pdf.

17. Chornomorsky bank torhivli ta rozvytku pidtrymav nyzku ukrayinskykh proektiv [The Black Sea Bank for Trade and Development supported a number of Ukrainian projects]. (n.d.). <https://me.gov.ua/News/Detail?isSpecial=True&lang=uk-UA&title=CHornomorskiiBankTorgivliTaRozvitkuPidtrimavNizkuUkrainskikhProektiv>.

18. Chornomorsky bank torhivli ta rozvytku [Black Sea Bank of Trade and Development]. (n.d.). <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/oches/chornomorskij-bank-torgivli-ta-rozvitku>.

19. Shpykuliak, A.H. (2009). *Instytutsii ahrarnoho rynku* [Institutions of the agrarian market]. NNTs In-t ahrarnoi ekonomiky.

Отримано 15.09.2024

UDC 339.727.3:334.722.8(477)

Yuriy Semeniuk

Postgraduate student of the Department of Finance, Banking and Insurance
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)

E-mail: semenyuk75@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0009-0000-9446-6239>

Oksana Hrublyak

PhD in Economics, Associate Professor

Yuri Fedkovich Chernivtsi National University (Chernivtsi, Ukraine)

E-mail: o.grublyak@chnu.edu.ua. **ORCID:** <http://orcid.org/0000-0002-7198-9747>

ResearcherID: <http://www.researcherid.com/rid/S-2870-2016>

Maksym Shvets

Postgraduate student of the Department of Finance, Banking and Insurance
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)

E-mail: msvec1998@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0009-0006-3793-8408>

STATE SUPPORT OF INTERNATIONAL CREDIT TO THE CORPORATE SECTOR OF THE ECONOMY IN UKRAINE

In current conditions, state support for international crediting for the corporate sector development in Ukraine has become a relevant tool of economic policy due to difficult geopolitical situation, military challenges and urgency of the post-war recovery. Significant damage to infrastructure, production facilities and loss of labor potential cause the required large-scale investment. Wartime conditions and lack of long-term capital in the domestic market require export diversification and development of new markets. Therefore, state support for international crediting is important in providing access to financial resources for business recovery, creation of infrastructure and jobs, as well as attracting additional capital from abroad, which is critical for large and medium-sized enterprises.

Within the article, existing theoretical models that consider state support as a mechanism to stimulate economic growth are studied, their essence and impact tools on development of international crediting is researched. This allowed making a conclusion that Ukraine has a combined approach of state regulation and support for international crediting for corporate sector of the economy, which combines elements of several theories and state intervention, namely the Keynesian theory and state capitalism. In addition, within the article, the list of international financial institutions that are currently actively cooperating with Ukraine and examining today's situation of international crediting to corporate sector of Ukraine is clarified. When studying of the IFI activities, main obstacles to attract international credits by the Ukrainian corporate sector is identified by the author, namely: high level of credit risk, currency fluctuations in domestic financial market, corruption, lack of transparency of corporate business enterprises and unstable economic environment. Based on their detailed consideration, directions of state support for international crediting of corporate sector are formulated by the author. It was found within the study that state support for international crediting is a strategically important component in recovery and strengthening of corporate sector in Ukraine, ensuring business stability, promoting economic growth, integration with international markets and enhancing country's competitiveness in the global market.

Keywords: state intervention; international lending; international financial organizations; state lending program; corporate sector of the economy.

Fig.: 3. References: 19.